

Ivan Kršić, dipl. ing. građ., predsjednik Uprave HŽ Infrastrukture

OSLONJENI NA EUROPSKI NOVAC

Nedavno je u Bruxellesu održan okrugli stol „Jaka željeznička mreža za europsku mobilnost“ na kojemu su bili i predstavnici HŽ Infrastrukture. Na okruglom stolu iznesen je podatak da je iz dosadašnjeg programa Instrumenta za povezivanje Europe (*Connecting Europe Facility* – CEF) investirano više od 16 milijardi eura u više od 250 željezničkih projekata, što je oko 70 posto ukupne svote predviđene CEF-om. I novi programi CEF-a obećavaju daljnje pružanje dodane vrijednosti i usmjeravanje Europe na poboljšanje interoperabilnosti i ulaganja u prekogranične projekte. Još od Bijele knjige EU-a, koja je kao strateški cilj odredila da se do 2050. barem 50 posto roba i ljudi prevozi željeznicom, promet je jedan od najvažnijih izazova strategije održivog razvitka Europske unije.

To je usmjerenje i naš putokaz koji je zapisan u Strategiji prometnog razvoja RH od 2017. do 2030. Često se ponavlja misao da je nakon izgradnje cestovne infrastrukture konačno na red došla i željeznica. To potvrđuju i podaci iz naših investicijskih planova koji se većim dijelom oslanjaju na europska sredstva. HŽ Infrastruktura nositelj je trenutno najvećih infrastrukturnih

projekata u Hrvatskoj te je na nacionalnoj razini vodeća u korištenju sredstava fondova EU namijenjenih prometnome sektoru. Jedan od prvih infrastrukturnih projekata uopće u Hrvatskoj, a svakako prvi na željeznici, koji je bio sufinanciran europskim novcem iz pretpristupnog programa ISPA, bio je projekt rehabilitacije dionice pruge Vinkovci – Tovarnik – državna granica, koji je završen u prosincu 2012., a nakon njega uslijedilo je još šest do sada završenih projekata. Trenutačno je u provedbi još 16 projekata koji se sufinanciraju europskim novcem pa je ukupan broj projekata sufinanciranih europskim novcem u zadnjih desetak godina „narastao“ na 23 na cijeloj mreži, od Jurdana i Rijeke preko Zagreba i Koprivnice do Vinkovaca i Vukovara.

U razdoblju od 2018. do 2022. godine 69 posto planiranih investicija na hrvatskoj infrastrukturnoj mreži, odnosno 6,9 milijardi kuna, odnosi se na EU projekte u različitim fazama pripreme odnosno provedbe. U većini projekata riječ je o visokih 85 posto ukupno prihvatljivih troškova. Sve su to projekti koji će osigurati prometnu uslugu na europskoj razini, povećati snagu željeznice u intermodalnome lancu, omogućiti joj da bude nositeljica integriranoga putničkog prijevoza i važna karika u lancu održive mobilnosti, ali i promijeniti prometnu sliku pojedinih gradova.

Ni jedan od projekata koje smo provodili do sada nisu tekli bez poteškoća pa i u budućnosti očekujem nove velike izazove. No, kako bismo ih uspješno svladali, kod zakonodavne vlasti moramo inzistirati na osiguranju zakonodavnih okvira koji će ubrzati sve procese potrebne za realizaciju suvremene željezničke mreže.

Velik dio tereta novih investicija podnose, a morat će podnijeti i u budućnosti, naši korisnici teretnog i putničkog prijevoza. Projekti se najčešće izvode na prugama na kojima istodobno moramo omogućiti redoviti promet, no to ne ide bez prijevoza putnika autobusima i ograničenja na trasama za teretni prijevoz. Zato i ovim putem apeliram na strpljenje i razumijevanje naših korisnika jer zatvaranjem jedne pružne dionice ne možemo osigurati zamjensku dionicu kao što je to moguće u cestovnome prometu.

Najveći dio tereta u provedbi velikih željezničkih investicija nose, a tako će biti i u budućnosti, željeznički inženjeri i tehničari koji koordiniraju, planiraju i provode spomenute projekte, i to na svim razinama, od pisanja aplikacija preko organizacije gradilišta, suradnje s izvođačima i potpisivanja situacija do završnih tehničkih pregleda. O njihovoj stručnosti, motiviranosti i odgovornosti uvelike ovisi zajednički uspjeh kojemu težimo – moderna hrvatska željeznička infrastruktura koja će odgovoriti na suvremene zahtjeve korisnika i biti generator novih kreativnih i inovativnih proizvoda i usluga u hrvatskome gospodarstvu.